

Beş yaşındaki erkek hastada ani başlayan, ilerleyici distoni, koreatetoz, dizartri, rijidite ve özellikle dilde istemsiz hareketler saptanıyor. Beyin manyetik rezonans görüntüleme aksiyel T2-ağırlıklı kesitte bilateral globus palliduslarda santralde hiperintensite ile birlikte bilateral simetrik hipointensite (kaplan gözü görünümü) tespit ediliyor.

Bu hasta için en olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dopa yanıtı distoni
- B) Nöronal seroid lipofuksinozis
- C) Lesch-Nyhan hastalığı
- D) Metakromatik lökodistrofi
- E) Pantotenat kinaz ilişkili nörodejenerasyon

Beyin demir depolanması ile birlikte nörodejenerasyon

- **Aseruloplasminemia**
  - Karaciğerde demir birikimi
  - Kore, distoni, parkinsonizm, psikiyatrik bulgular, DM
  - Serum demiri düşük, ferritin yüksek (850-4000)
  - Tedavi; Desferrioksamin
- **Pantotenat kinaz ilişkili nörodejenerasyon**
  - 6 yaş altı distoni, rijidite, koreoatetoz, spastisite
  - Mr: bazal ganglionlarda demir birikim, **globus pallidus hipointensite (kaplan gözü)**

CEVAP: E ŞIKKI

Altı yaşındaki asemptomatik kız çocuğun kontrol amaçlı yapılan serum biyokimyası incelemesinde ürik asit düzeyi çok düşük (0,02 mg/dL) bulunuyor. Öz geçmişinde ve fizik muayenesinde herhangi bir anormallik bulunmayan, gelişimi ve bilişsel kapasitesi normal olan çocuğun 15 yaşındaki ağabeyinin böbrek taşı nedeniyle ameliyat olduğu öğreniliyor.

Bu hasta için en olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzole ksantin oksidoredüktaz eksikliği
- B) Molibden kofaktör eksikliği
- C) Pürin nükleozid fosforilaz eksikliği
- D) Lesch-Nyhan sendromu
- E) İzole sülfid oksidaz eksikliği

DOĞRU CEVAP: A ŞIKKI

Ksantin oksidaz eksikliği

- Tip 1;
  - İzole ksantin oksidaz eksikliği
- Tip 2;
  - İzole ksantin oksidaz+aldehit oksidaz eksikliği
- Tip 3;
  - Ksantin oksidaz, aldehit oksidaz ve sülfite oksidaz eksiktir
  - En yaygın neden Molibden eksikliğidir
- O.resesif kalıtılır
- Her üç tiptede plazma ürik asit <1 mg/dl
- Tedavi;
  - Tip1 ve tip 2 prognoz iyidir, düşük pürinli diet+sıvı alımı
  - Tip 3 ; c PMP infüzyonu etkindir

Akçağaç şurubu idrar hastalığında oluşan nörolojik bulgulardan sorumlu aminoasit aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lizin
- B) Lösin
- C) Fenilalanin
- D) Alanin
- E) Glutamin

DOĞRU CEVAP: B ŞIKKI

MSUD

- Dallı zincirli α -ketoasit dehidrogenaz eksiktir.
  - E1 α , β ,E2 ve E3
  - E3 (dihidrolipoamid dehidrojenaz)
    - Konj. laktik asidoz, 2-ketoasidüri, 2-ketoglutarik asidüri
    - Dallı-zincir-2 ketoasid dehidrojenaz (BCKD) kinaz ve fosfataz
- Valin, Lösin, İzölösin yıkılamaz. (**alloizölösinde yükselir**)
- Beyne asıl toksik olan **lösin**dir.
- Hafif ketonüri, hipoglisemi olabilir
- Enzimin kofaktörü **tiamin pirofosfattır (B1)**.

Lizinürik protein intoleransında aşağıdakilerden hangisinin görülmesi en az olasıdır?

- A) Büyüme geriliği
- B) Osteoporoz
- C) Pulmoner alveolar proteinozis
- D) Hemofagositik sendrom
- E) Kardiyomiyopati

Lizinürik protein intoleransı

- Anne sütü ile beslenen infantlar genellikle bulgu vermezler
- Formül mama, proteinden zengin ek gıdalarla bulgular ortaya çıkar
- Klinik bulgular;
  - Beslenmeyi reddetme, büyüme geriliği, kısa boy ✓
  - Subkutan yağ dokusuyla birlikte ince ekstremiteler
  - **Hepatosplenomegali**
  - **Hiperamonyemi**
  - **Pulmoner fibrozis, alveoler proteinozis (geç dönem bulgusu)** ✓
  - Proksimal tubulus disfonksiyonu, progresif glomerulonefrit
  - Kolay morarma, kanama bozuklukları, kırıklar ✓
  - Anemi, **lökopeni**, trombositopeni ✓

DOĞRU CEVAP: E ŞIKKI